

Občina Šmartno pri Litiji

Župan

Štev.: 617-02/2015
Dne: 25.3.2015

OBČINSKEMU SVETU OBČINE
ŠMARTNO PRI LITIJU

ZADEVA: Odlok o razglasitvi gradu Črni Potok za kulturni spomenik lokalnega pomena – predlog za prvo branje

Predlagatelj: Rajko Meserko - župan Občine Šmartno pri Litiji

Poročevalca: Karmen Sadar, Peter Avbelj

Pravna osnova: 11., 12. in 13. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11-ORZVKD39, 90/12, 113/13), 16. člen Statuta Občine Šmartno pri Litiji (Ur. l. RS, št. 33/03, 106/03, 34/04)

Namen: Obravnava in sprejem Odloka o razglasitvi gradu Črni Potok za kulturni spomenik lokalnega pomena v prvem branju

Predhodna obravnava: Odbor za družbene dejavnosti, Komisija za statut in pravna vprašanja

Občinskemu svetu Občine Šmartno pri Litiji predlagam po opravljeni razpravi v sprejem naslednji sklep:

SKLEP 1: Občinski svet Občine Šmartno pri Litiji sprejme Odlok o razglasitvi gradu Črni Potok za kulturni spomenik lokalnega pomena v prvem branju

Pripravila
mag. Karmen Sadar

Priloga:
- Obrazložitev
- Predlog odloka

Župan občine
Šmartno pri Litiji:
Rajko Meserko

Občina Šmartno pri Litiji

Župan

OBRAZLOŽITEV:

Predlagani odlok opredeljuje lokacijo kulturnega spomenika, varstveni režim na spomeniku, varstveni režim na vplivnem območju ter naloge varovanja spomenika, ki jih Zakon o varstvu kulturne dediščine podeljuje strokovnim službam.

Obvezne elemente strokovnih podlag za razglasitev objekta za kulturni spomenik lokalnega pomena je izdelal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana.

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik lokalnega pomena:

V času Valvasorja je bilo poslopje štirietazno z vhodnim stolpom na sprednjem pročelju. Po nakupu graščine je baron Wolf Herbert Apfalter poslopje temeljito prezidal. Sedanja stavba iz leta 1704 ključastega tlorisa v treh traktih obsega poleg pritličja in nadstropja še mezzanin. Fasade so na vogalih poudarjene z rustiko v ometu, vhodni portal na južni strani je kamnit, rustikalno oblikovan, v kamnitem sklepniku na vrhu portala je reliefni grb rodbine Apfalter z dvema levoma in napisnim trakom. V notranjosti je banjasto obokano pritličje, križno grebenasto so obokani še hodniki prvega nadstropja, stropi v sobah pa so novejši, poslikani s historicistično ornamentiko konca 19. stoletja.

V sklop gradu sodi pripadajoča skupina gospodarskih poslopij pod gradom kot zaokrožen del nekdanjega grajskega posestva. Objekti tvorijo svojevrsten zaključen ambient s posameznimi kvalitetnimi arhitekturnimi prvinami in detajli.

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

- ohranijo kulturne, umetnostne, zgodovinske in krajinske vrednote spomenika;
- poveča pričevalnost kulturnega spomenika;
- predstavi kulturne vrednote spomenika in situ in v medijih;
- spodbudi učno-predstavitveno in znanstveno raziskovalno delo.

Sprejetje predlaganega akta o razglasitvi za kulturni spomenik ne predstavlja dodatnih finančnih posledic za Občino Šmartno pri Litiji.

Pripravila: Karmen Sadar

Na podlagi 11., 12. in 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/II-ORZVKD39, 90/12, 113/13) in 16., 106. in 109. člena Statuta Občine Šmartno pri Litiji (Uradni list RS, št. 33/2003, 106/2003, 34/2004) je Občinski svet Občine Šmartno pri Litiji na ____ seji dne _____ 2015 sprejel

O D L O K

o razglasitvi gradu Črni Potok za kulturni spomenik lokalnega pomena

1. člen

Za kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasi naslednja enota dediščine z lastnostmi arhitekturnega spomenika: Črni Potok - Grad Črni Potok, EŠD 20064.

2. člen

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik lokalnega pomena:

V času Valvasorja je bilo poslopje štirietazno z vhodnim stolpom na sprednjem pročelju. Po nakupu graščine je baron Wolf Herbert Apfalter poslopje temeljito prezidal. Sedanja stavba iz leta 1704 ključastega tlorisa v treh traktih obsega poleg pritličja in nadstropja še mezzanin. Fasade so na vogalih poudarjene z rustiko v ometu, vhodni portal na južni strani je kamnit, rustikalno oblikovan, v kamnitem sklepniku na vrhu portala je reliefni grb rodbine Apfalter z dvema levoma in napisnim trakom. V notranjosti je banjasto obokano pritličje, križno grebenasto so obokani še hodniki prvega nadstropja, stropi v sobah pa so novejši, poslikani s historicistično ornamentiko konca 19. stoletja.

V sklop gradu sodi pripadajoča skupina gospodarskih poslopij pod gradom kot zaokrožen del nekdanjega grajskega posestva. Objekti tvorijo svojevrsten zaključen ambient s posameznimi kvalitetnimi arhitekturnimi prvinami in detajli.

3. člen

Grad z novejšimi prizidki in skupino gospodarskih poslopij na južni strani, stoji na vzpetini pod hribom na parc. št. del 1140, k.o. Vintarjevec

Vplivno območje spomenika obsega parcele št. del 1136/1, 1136/6, 1132, 1128/1, 1129, 1137, 1138, 1139, 1130, 1154/6-del, 1143/1-del, 1146/3-del, 1147/4-del, 1147/5-del, 1140/1, 1140/2, 1140/3, 1136/5-del, 1131-del, 1136/2, 1154/7-del, 1142/6-del, 1154/5-del, 1140/3, 1146/4-del, 1154/8, vse k.o. Vintarjevec.

Meje varovanega območja spomenika so vrisane na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1:5000 in preglednem katastrskem načrtu v merilu 1:2880. Izvirnika načrtov, ki sta sestavni del tega odloka, hranita: Ministrstvo za kulturo; Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana.

4. člen

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih in arhitekturnih, zgodovinskih ter krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in tehničnih prvin stavbe, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v objekt in bližnji odprti prostor ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture objekta in njegove nepremične in premične notranje opreme po načelu ohranjanja njihove izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, velikosti, oblike, sestave in barvne podobe;
- strokovno prenovo okrnjenih izvirnih prvin arhitekture v smislu rekonstrukcije avtentične zunanje podobe spomenika;
- prepoved spreminjanja varovanih vrednot arhitekturne zasnove zunanosti in notranjosti objekta ter njegove obstoječe opreme z rušenjem in odstranjevanjem kot tudi z nadzidavo, prezidavo in dodajanjem posameznih prvin;
- prepoved spreminjanja višinskih gabaritov objektov v neposredni bližini spomenika zaradi ohranjanja funkcije prostora, njegovega zgodovinskega pomena in vedutnih pogledov na spomenik.

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

- ohranijo kulturne, umetnostne, zgodovinske in krajinske vrednote spomenika;
- poveča pričevalnost kulturnega spomenika;
- predstavi kulturne vrednote spomenika in situ in v medijih;
- spodbudi učno-predstavitveno in znanstveno raziskovalno delo.

5. člen

Lastniki spomenika morajo s spomenikom ravnati kot dobri gospodarji, ga vzdrževati na lastne stroške, oziroma ohranjati njegovo substanco, podobo in položaj v okolici, varovati spomenik pred nevarnostjo delovanja naravnih sil ali človeškega ravnanja ali pa jih prepustiti strokovni organizaciji. Za vsak poseg v spomenik, njegove dele, opremo in vplivno območje spomenika je potrebno pridobiti kulturno varstvene pogoje in na njihovi podlagi kulturno varstveno soglasje pristojne Območje enote ZVKDS.

6. člen

Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnega spomenika na nepremičninah, navedenih v prvem odstavku 3. člena tega odloka.

7. člen

Nadzor nad izvajanjem odloka opravlja inšpektorat, pristojen za področje kulturne dediščine.

8. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 617-02/2015
Datum:

Župan Občine Šmartno pri Litiji
Rajko Meserko